

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА
И ВОДОПРИВРЕДЕ
РЕПУБЛИЧКИ ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКИ ЗАВОД
БАЊА ЛУКА

Мјесечни агрометеоролошки билтен

мај 2020.године

Бања Лука
јун, 2020. године

НАЈЗНАЧАЈНИЈЕ У МАЈУ

Мај 2020. на подручју Републике Српске обиљежило је мало хладније вријеме у односу на уобичајене временске прилике за ово доба године.

*

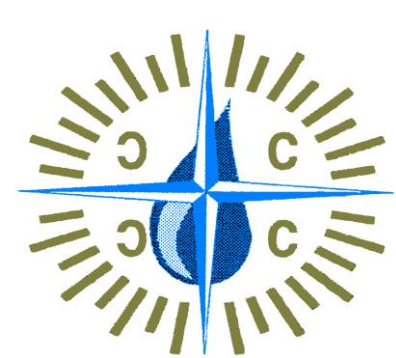
Током маја падавине су биле честа, скоро свакодневна појава.

*

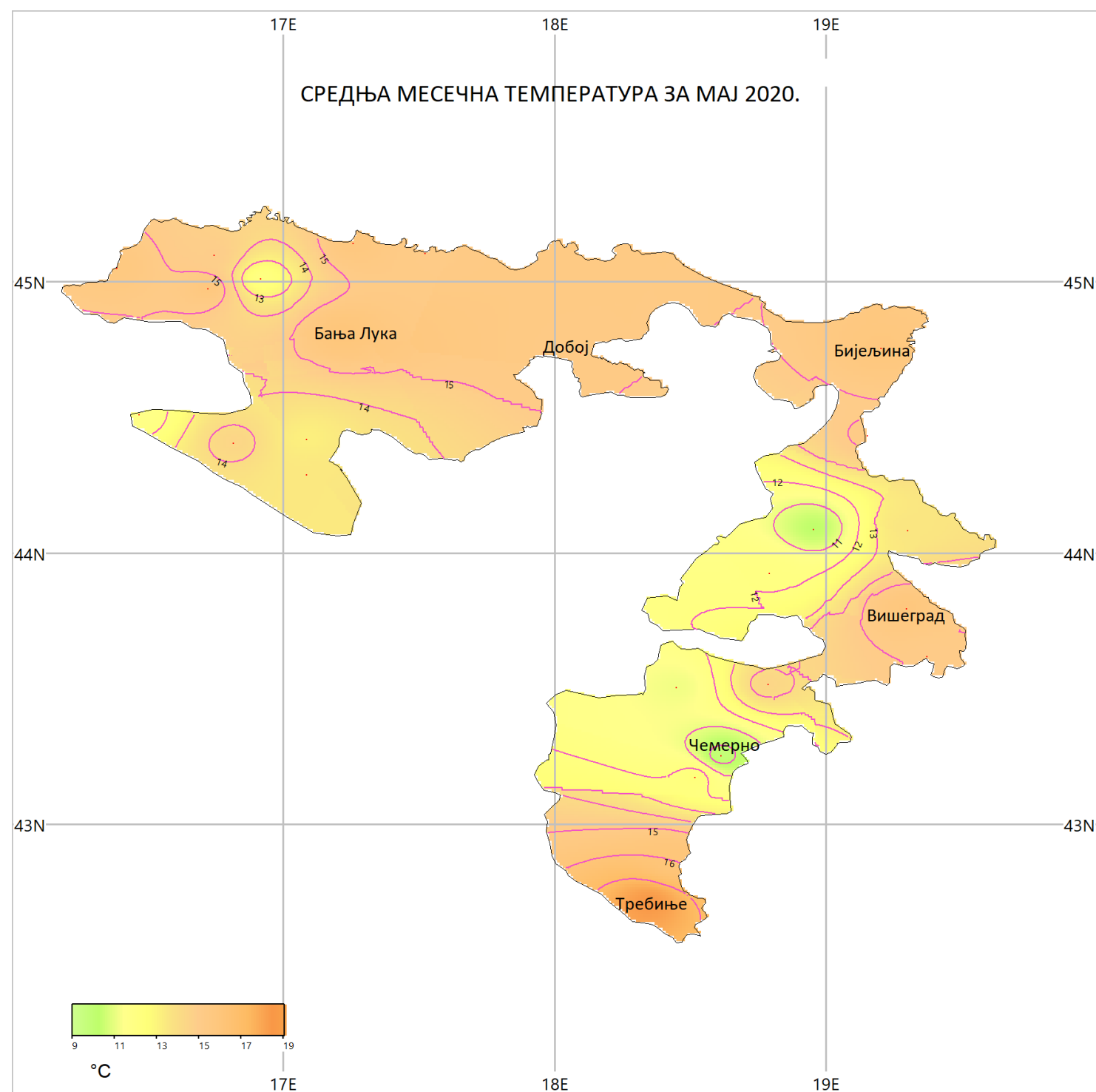
Агрометеоролошке прилике током маја због честе појаве кише нису одговарале су за обављање актуелних пољопривредних радова на отвореном

мај 2020	Температуре ваздуха				Количина падавина		Температура земљишта на 5 см		Температура земљишта на 20 см		Влажност ваздуха %		Инсолација h
	Макс	Мин.	Сред.	Мин. 5cm	R mm	BCcm	Макс.	Мин.	Макс.	Мин.	Макс.	Мин.	
Бања Лука	30.0	2.8	15.9	1.2	103.5	-	27.7	9.6	19.3	12.5	98	23	197.3
Приједор	29.6	2.0	15.6	1.5	112.0	-	25.0	10.2	19.4	13.4	94	56	191.0
Србац	29.3	4.1	15.1	-	116.7	-	-	-	-	-	86	62	-
Бијељина	28.8	6.0	15.7	3.7	76.8	-	27.6	11.2	20.0	13.2	94	61	206.2
Соколац	26.0	-1.8	11.9	-3	69.1	-	17.5	8.2	16.7	9.9	96	23	207.2
Добој	28.7	2.5	15.2	0.9	129.5	-	27.1	10.0	19.4	13.0	95	22	178.8
Требиње	29.3	7.2	18.2	3.9	54.2	-	-	-	-	-	96	29	-
Нови Град	29.0	2.8	15.5	3.2	110.8	-	-	-	-	-	90	35	-
Чемерно	22.3	0.6	9.7	-	73.5	-	-	-	-	-	97	30	159.4
Вишеград	33.4	2.0	15.7	0.8	51.6	-	-	-	-	-	92	40	-
Мркоњић Град	27.0	1.6	13.1	-1.2	110.3	-	22.8	7.8	17.6	11.4	97	24	165.4

Табела 1 - Преглед метеоролошких података за најважније станице за мај 2020. године

ТОПЛОТНИ УСЛОВИ У МАЈУ

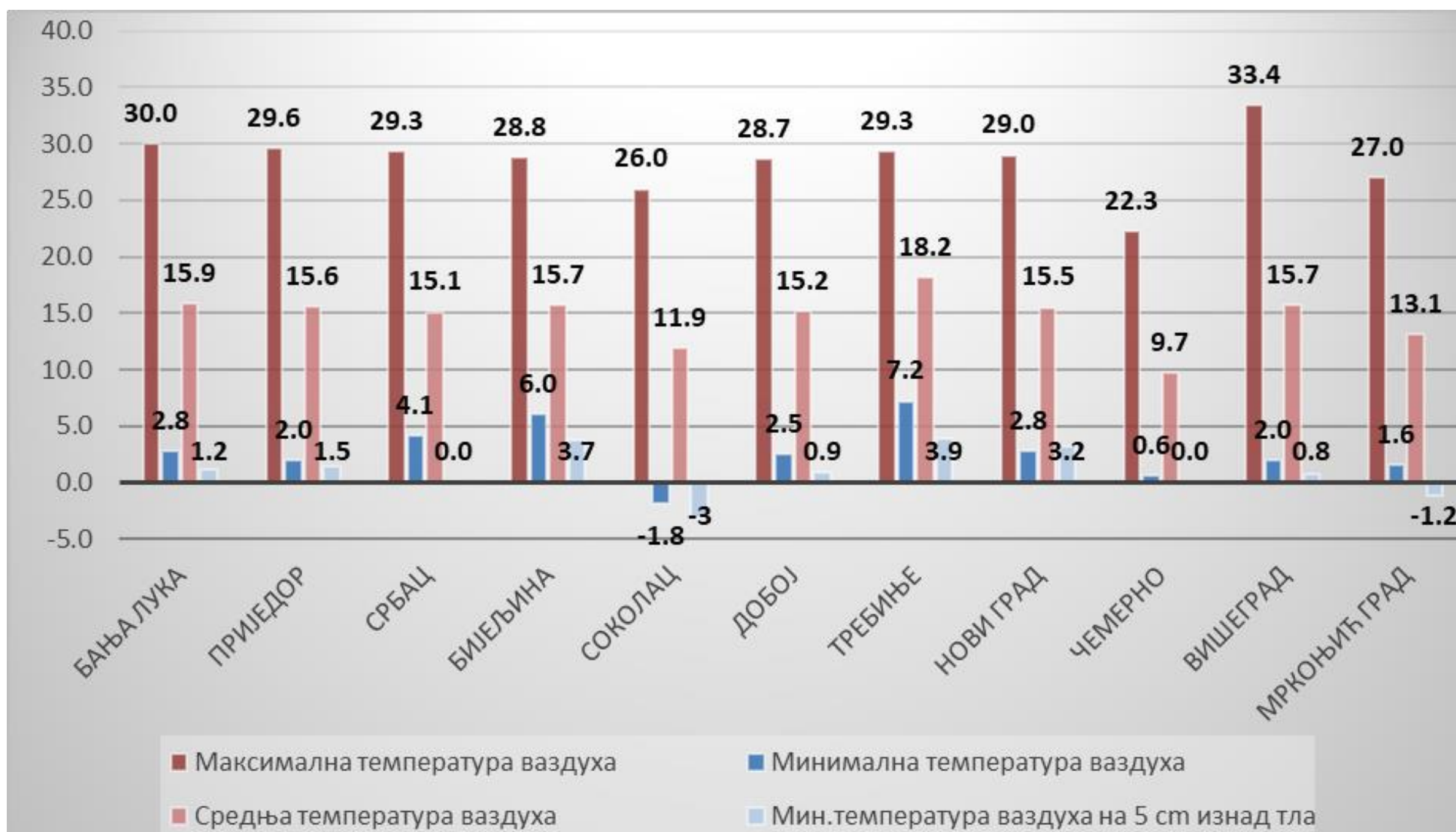

- ▶ Средња мјесечна температура ваздуха кретала се од $9,7^{\circ}\text{C}$ на Чемерну; $10,2^{\circ}\text{C}$ у Хан Пијесаку; $11,1^{\circ}\text{C}$ Калиновику; $11,6^{\circ}\text{C}$ Дринићу до $18,3^{\circ}\text{C}$ у Требињу. Одступање средње температуре у односу на вишегодишњи просјек износила је од $-1,9^{\circ}\text{C}$ у Бијељини и Градишци до $+0,3^{\circ}\text{C}$ у Требињу.
- ▶ Током већег дијела мјесеца минималне температуре ваздуха су биле око вишегодишњег просјека. Током прве декаде само је у вишим предјелима на истоку Српске регистрована појава слабог мраза.
- ▶ Минимална температура ваздуха у већини крајева забиљежена је (4. 5. 6. и 7. маја), у вишим предјелима кретала се од -2°C на Сокоцу и у Калиновику до 1°C у Хан Пијеску и Чемерну, а у нижим предјелима износила је од 2 до 6°C , на југу Херцеговине до 7°C .

ТОПЛОТНИ УСЛОВИ У МАЈУ

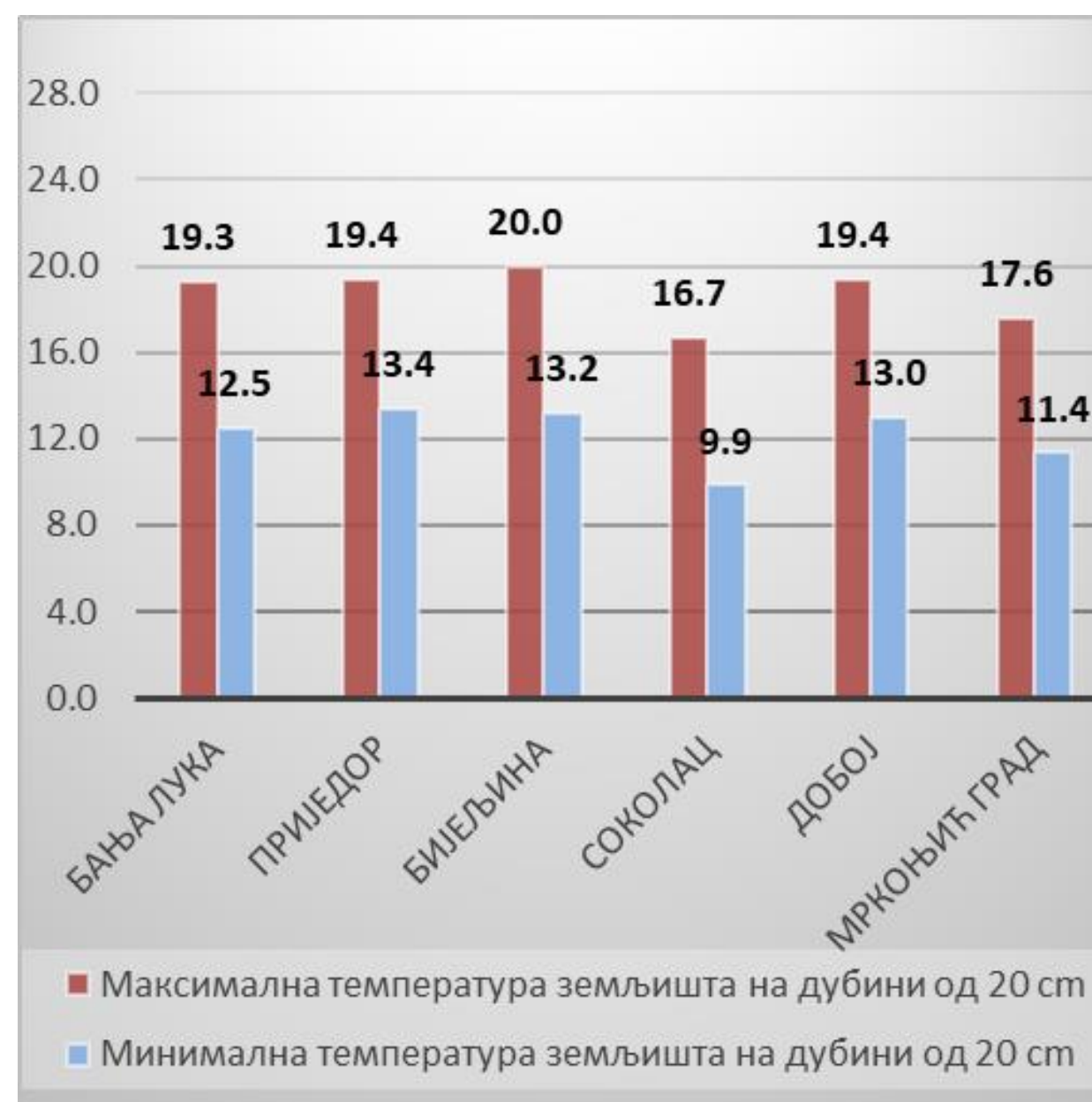
- ▶ Највише дневне температуре у већини мјеста забиљежене су крајем прве и средином друге декаде маја, а максималне су измјерене у Вишеграду и Рудом 33; Фочи и Сребреници 31; Бањој Луци, Приједору и Зворнику 30, док су у планинским предјелима имале вриједности између 22 и 26⁰С.
- ▶ Овакви топлотни услови у петом мјесецу били су повољни за раст и развој свих култура, као и за зрење поврћа и раног воће.

ТОПЛОТНИ УСЛОВИ У МАЈУ

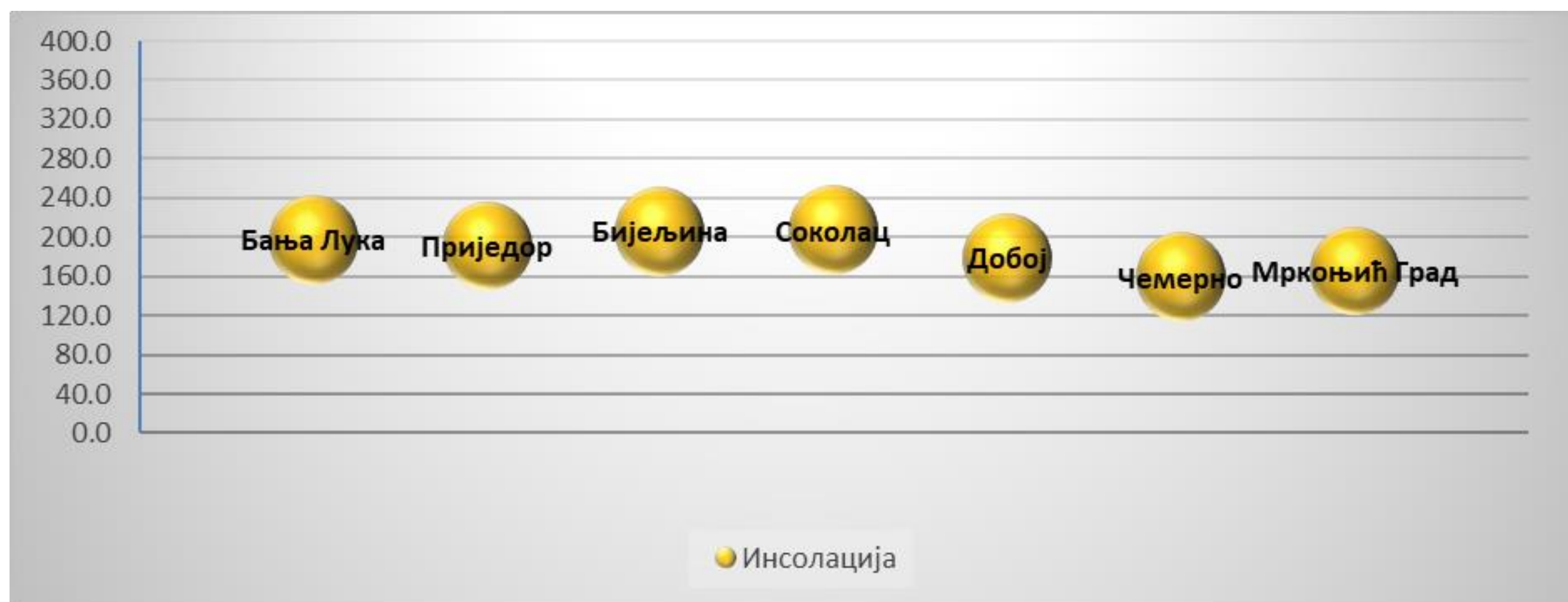
- ▶ Сушни период који је настао почетком прољећа највише штете је нанио озимим житима која се налазе у интензивним фазама раста.
- ▶ У подручјима гдје је прилив падавина био слабији ницање посијаних култура је било отежано. У крајевима са већим приливом падавина усјеви имају повољне агрометеоролошке услове за раст и развој.

ТОПЛОТНИ УСЛОВИ У МАЈУ

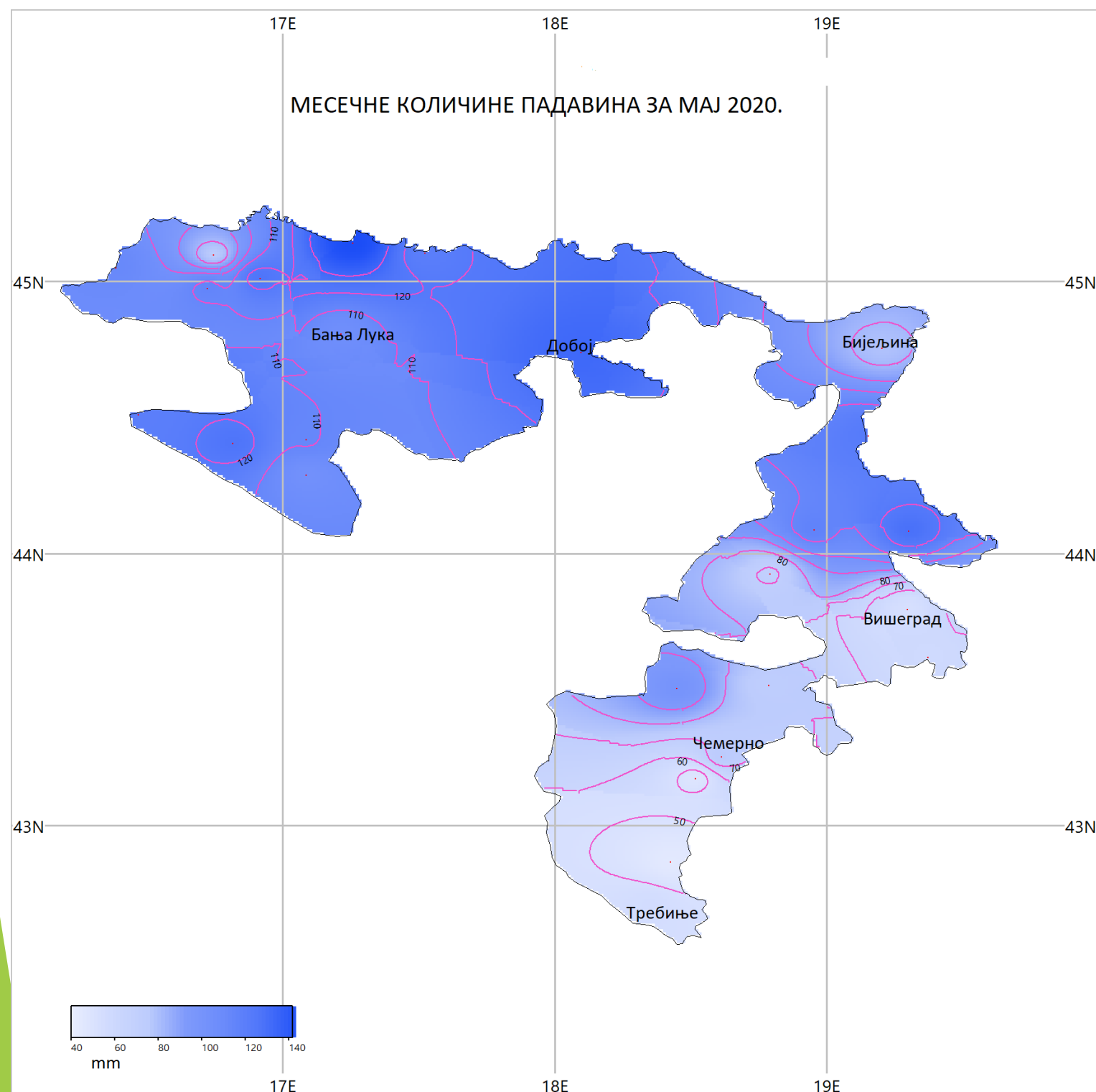
- ▶ Инсолација у мају имала је уједначене вриједности на свим станицама мјерења, с тим да је услед веће облачности имала нешто мању вриједност у Мркоњић Граду и на Чемерну.

Слика 4 - Инсолација (h) за мај 2020.године

ПАДАВИНЕ

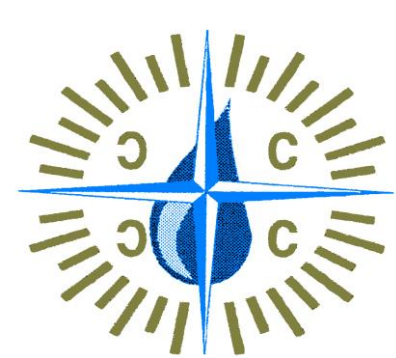
- ▶ Током маја падавине су биле честа, скоро свакодневна појава. Највише падавина регистровано је у западном дијелу Српске, а најмање у Херцеговини.
- ▶ На цијелом простору Српске нешто дужи период без падавина забиљежен је крајем прве и почетком треће декаде од 8. до 11. маја, док је на крајњем југу Херцеговине забиљежен дужи период без падавина.
- ▶ Доспјеле падавине у мају су добро дошле раном воћу које се налазило у фази наливања плода и зрења. Јаче и честе падавине изазивају труљење и пуцање плодова, полијегање ливада и ометање косидбе.

ПАДАВИНЕ

- ▶ Највише воденог талога у мају измјерено је у Градишци 144; Добоју 130; Сребреници 125; Мраковици 124; Зворнику 119, док је најмање кише пало у Билећи 43 l/m². Највећу количину падавина током прве декаде априла мјери Зворник 79, друге Добој 44, треће Градишка 71l/m².

УСЛОВИ ВЛАЖНОСТИ

SPI индекс за мај 2020. за 1, 2, 3, 6 и 12 мјесеци

	СПИ -1	СПИ-2	СПИ-3	СПИ-6	СПИ-12
Бања Лука	0.23	-0.83	-1.08	-1.54	-1.91
Нови Град	0.20	-0.59	-0.81	-1.20	-0.60
Рибник	0.18	-0.80	-0.95	-1.62	-2.05
Приједор	0.48	-0.51	-0.74	-1.12	-1.81
Мркоњић Град	0.01	-0.99	-1.35	-1.71	-1.53
Добој	0.69	0.03	-0.15	-0.38	-0.79
Бијељина	0.21	-0.80	-0.80	-0.67	-1.11
Соколац	-0.20	-1.13	-1.63	-0.87	-1.45
Вишеград	-0.86	-1.15	-1.56	-1.77	-3.14
Требиње	-0.51	-0.55	-0.49	-1.37	-1.14

Легенда:

Услови влажности	Вриједност СПИ
Изузетна суша	СПИ \leq -2.326
Екстремна суша	-2.326<СПИ \leq -1.645
Јака суша	-1.645<СПИ \leq -1.282
Умјерена суша	-1.282<СПИ \leq -0.935
Сушно	-0.935<СПИ \leq -0.524
Нормални услови влажности	-0.524<СПИ \leq 0.524
Мало повећана влажност	0.524<СПИ \leq 0.935
Умјерено повећана влажност	0.935<СПИ \leq 1.282
Јако влажно	1.282<СПИ \leq 1.645
Екстремно влажно	1.645<СПИ \leq 2.326
Изузетно влажно	СПИ \geq 2.326

► Вриједности СПИ1 индекса нам показују да су регистровани нормални услови влажности.

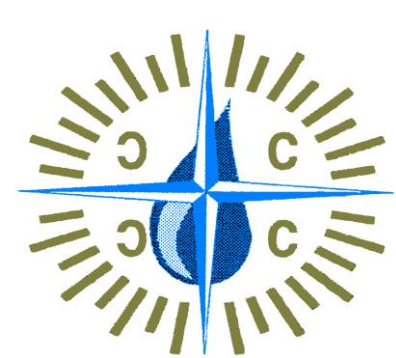

УСЛОВИ ЗА ПОЈАВУ И ШИРЕЊЕ БОЛЕСТИ

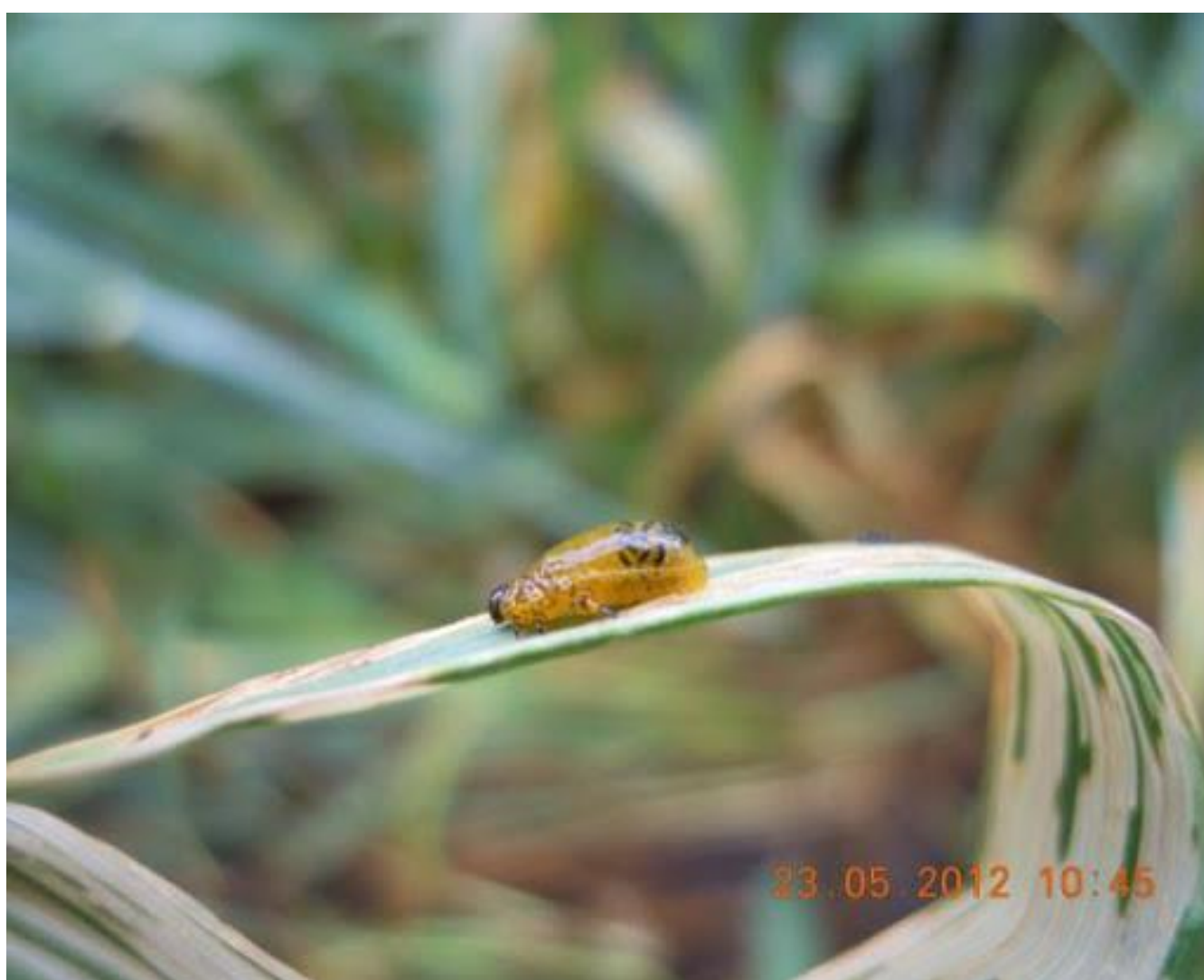

Слика 5 - фуриоза класа пшенице

- ▶ Нестабилне временске прилике у петом мјесецу и висока влажност ваздуха довеле су до развоја биљних болести као што су: фузариоза класа код пшенице и јечма, затим појава чађаве пјегавости листа и краставости плодова јабуке, трулеж плодова, пјегавост листа вишње, шупљикавост листа коштичавог воћа и друге болести.

АКТИВНОСТИ ИНСЕКТА

Слика 6- житна пијавица

- ▶ У погледу биљних штеточина регистрована је појава ларви житне пијавице, биљне ваши на воћарским, ратарским и повртарским културама.

ПОЉОПРИВРЕДНИ РАДОВИ

- ▶ Агрометеоролошке прилике током маја због честе појаве кише нису одговарале су за обављање актуелних пољопривредних радова на отвореном: заштита усјева, међуредно култивирање, берба раног воћа и поврћа, заштита и прихрана усјева, сузбијање корова и други актуелни пољопривредни радови.

Мјесечни агрометеоролошки билтен

мај 2020.год

► *Израдили:*

Дејан Супић, руководилац Одсјека за агрометеорологију

Инес Ђурић, виши стручни сарадник за агрометеорологију